

1. Architektura

– „Przestrzenie dla piękna, przestrzenie dla ludzi”: to podstawowe założenie aplikacji Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury 2016 w przypadku architektonicznych projektów pozostaje niezmiennie – tłumaczy **Zbigniew Maćków**. – Nadchodzi jednak czas architektury. Powoli uczymy się prawidłowo używać miasta i stajemy się świadomymi oraz aktywnymi mieszkańcami: wiemy, co i gdzie chcemy jeść, czytać, jak się ubierać, co oglądać i zwiedzać. Potrafimy deliberować o jakości kawy w okolicznych kawiarniach, choć jeszcze nie ścina nas z nóg genialny budynek ani oddechu nie zapiera rewelacyjnie skomponowana przestrzeń publiczna. Chcemy to zmienić: ośmielić, zachęcić, rozszerzyć świadomość, dać podstawy i narzędzia. Odczuwać to miasto, marzyć i zakochiwać się w nim. Chcemy uzmysłwić nam wszystkim jakość tego, co już mamy w architekturze. – dodaje kurator ds. architektury ESK WRO 2016.

Przykłady wydarzeń programu architektonicznego ESK WRO 2016:

„Constructing Europe. 25 lat Mies van der Rohe Award” i „Mies van der Rohe Award 2015”. Pierwsza wystawa podsumowuje 25-letnią historię najważniejszej europejskiej nagrody w dziedzinie architektury, przyznawanej od 1988 roku przez Fundację Mies van der Rohe. Druga ekspozycja prezentuje wyniki ostatniej edycji konkursu. Celem nagrody jest propagowanie największych osiągnięć w dziedzinie architektury oraz zwrócenie uwagi na istotny wkład

europiejskich architektów w upowszechnianie nowych idei i technologii. **Termin: styczeń-marzec 2016 r.**

Osiedle Europejskiej Stolicy Kultury Nowe Żerniki. Architekci wraz z Miastem Wrocław zainicjowali unikatowy projekt osiedla skrojonego na potrzeby współczesnego człowieka. Do jego tworzenia przyjęto metodę warsztatową, która pozwala na analizę, dyskusję i wykorzystanie doświadczeń uczestników. Kilkuletnie warsztaty uzupełniano wykładami teoretyków z różnych dziedzin, a także konsultacjami z okolicznymi mieszkańcami. Założono powstanie kompletnego osiedla wyposażonego w zestaw usług zaspokajających potrzeby mieszkańców – od zaplecza usługowo-handlowego, przez przestrzeń wspólną, prywatną, aż po szkoły i domy kultury. Projekt ten ma stać się modelowym osiedlem, przestrzenią wychodzącą naprzeciw mieszkańcom i ułatwiającą im życie. **Termin: 2013-2016 r.**

Architektura Wrocławia w XX wieku

Pierwsza kompleksowa prezentacja wrocławskiej architektury XX wieku. Założeniem wystawy jest analityczne spojrzenie na rozwój miasta jako całości, bez stawiania granicy między jego niemiecką i polską historią oraz odrzucenie prymatu chronologii czy typologii, dominującego w tego rodzaju ekspozycjach. Zostanie skonstruowana oś narracyjna, skoncentrowana na specyficznych zjawiskach urbanistycznych i architektonicznych oraz fenomenach społecznych w przestrzeni miasta. **Termin: grudzień 2016-marzec 2017 r.**

Przykłady wydarzeń programu architektonicznego ESK WRO 2016: Duże A_Przestrzeń dla piękna: Natura – Społeczność – Architektura, Galeriowiec, Lwów 24 czerwca 1937, Akupunktura miasta, Droga ku nowoczesności. Osiedla Werkbundu 1927-1932, Miasto, architektura, modernizm, Przed/Po. Architektura Wrocławia XX.XXI, DoFA'16 Dolnośląski Festiwal Architektury, WuWA. Wohnung und Werkraum Ausstellung, Patchwork. Twórczość Jadwigi Grabowskiej, Życie w Miastoprojekcie.

Szczegóły i pozostałe projekty prezentujemy w książce „Przestrzenie dla piękna. Projektowane”.

2. Film

*„Kino jest dla mnie wszystkim. Dzięki niemu moje życie stało się lepsze, dzięki niemu uspokajałem się, zwiedzałem rozmaite miejsca. Uświadomiło mi ono, czym są wartości, ale też frustracje. Kino sprawiało, że tańczyłem, śpiewałem i miałem ciarki”. Podpisuję się pod tymi słowami Marka Cousinsa, autora osobistej historii kina, podpisuję się pod nimi obiema rękami – mówi **Roman Gutek**. – Czuję się uprzywilejowany, gdyż została mi dana możliwość dzielenia się z innymi tym, co jest mi najbliższe, czyli moimi filmowymi odkryciami. Wiem, że moje wybory wpływają na kształtowanie gustów, są inspiracją dla innych. Wiem także, że to zobowiązuje – dodaje kurator ESK WRO 2016 ds. filmu.*

Przykłady wydarzeń programu filmowego ESK WRO 2016:

Opery filmowe

Projekt zakłada zaproszenie wybitnych europejskich reżyserów filmowych do zrealizowania we Wrocławiu przedstawień operowych. Współpraca z twórcami znanymi ze swojej bezkompromisowości gwarantuje powstanie wyjątkowych, niekonwencjonalnych i interdyscyplinarnych widowisk – od spektaklu operowego opartego na pierwowzorze filmowym („Zagubiona autostrada”), po operę zrealizowaną przy użyciu filmowych technik i środków wyrazu („River of Fundament”). **Termin: 21-31.07.2016 r. i 25-30.10.2016 r.**

„Adapter – Kino bez barier”

Projekt polegający na udostępnianiu filmów osobom niewidomym i niesłyszącym. Złożony będzie z kilku elementów, począwszy od bezpłatnego portalu VOD dla osób niewidomych i niesłyszących – pierwszego na świecie kina w sieci stworzonego dla tego typu odbiorców. Do 2016 roku znajdzie się tutaj ponad 100 filmów z audiodeskrypcją oraz napisami dla niesłyszących. W ramach „Adaptora” w Kinie Nowe Horyzonty organizowane są również dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych pokazy nowych, popularnych filmów. Projekt obejmie także działania edukacyjne. **Termin: 2015-2016 r.**

Europejskie Nagrody Filmowe

To jedna z najważniejszych nagród kulturalnych naszego kontynentu, wręczana wybitnym twórcom z dziedziny filmu europejskiego.

Pierwszym polskim laureatem był Krzysztof Kieślowski w 1988 roku. Jest to również podsumowanie roku w kinematografii, w którym udział biorą najwybitniejsi europejscy reżyserzy, znani aktorzy oraz producenci filmowi. Przez kilka dni oczy całej filmowej Europy zwrócone będą na Wrocław. Wydarzeniu towarzyszyć będą otwarte koncerty, prezentacje nominowanych filmów oraz laureatów poprzednich edycji.

Termin: 10.12.2016 r.

Wśród projektów filmowych ESK WRO 2016 znajdują się także m.in.: „Kadry Wrocławia”, specjalna edycja Międzynarodowego Festiwalu Filmowy T-Mobile Nowe Horyzonty oraz American Film Festival, projekt „Opery filmowe”, realizowany przez wybitnych europejskich reżyserów filmowych, konkurs „48 Hour Film Project: Wrocław”, projekt edukacyjny dla filmowców „Wrocław od Świtu do Zmierzchu”, Bike Days Festiwal Filmów Rowerowych i Festiwal Kino Dzieci.

Szczegóły i pozostałe projekty prezentujemy w książce „Przestrzenie dla piękna. Projektowane”.

3. Literatura i czytelnictwo

Na początku było słowo, chociaż nie było zasięgu (telefonii komórkowej). Nie było także internetu i związanego z nim nowego kanonu komunikacji społecznej. Głęboko wierzę, że to słowo ulepiło, wciąż kształtuje i zmienia rzeczywistość. Porządkuje, próbuje

okiełznać i nadać jej sens – mówi Irek Grin. – Musimy spotkać ze sobą ludzi uzależnionych od czytania, ludzi obarczonych i naznaczonych słowem z tymi, których należy nauczyć czytać od nowa. Musimy wyjaśnić młodym, że zestarzeją się szybciej, jeśli nie nauczą się czytać. Musimy podzielić się radością z obcowania z literaturą z wykluczonymi z jej świata. Musimy obojętnym wobec literatury wyjaśnić, że ta obojętność jest zbrodnią przeciwko ludzkości.

Przykłady wydarzeń programu literacko-czytelniczego ESK WRO 2016:

Światowa Stolica Książki UNESCO 2016

Dzięki temu niezwykle prestiżowemu tytułowi Wrocław dołączy do takich miast, jak Madryt, Bangkok, Amsterdam czy Buenos Aires i 23 kwietnia 2016 roku rozpocznie kadencję Światowej Stolicy Książki UNESCO. Wyróżnienie to powiększy międzynarodową skalę naszych działań, urozmaici i wzbogaci rozmowę o różnorodności i tożsamości oraz wydłuży Święto Książki we Wrocławiu do kwietnia 2017 roku. W jego ramach idea „spotkania”, tak ważna dla literatury i czytelnictwa, wybrzmi jednocześnie we wszystkich językach świata.

Termin: 23.04.2016-22.04.2017 r.

„Bibliopolis. Miasto Biblioteka”

Celem tego programu jest wprowadzenie książek w przestrzeń miejską i przeobrażenie miasta w wielką bibliotekę, w której słowa są codziennie wszechobecne, a czytanie modne. Projekt ten zakłada cały

wachlarz działań na małą i dużą skalę, organizowanych przez instytucje kultury i organizacje pozarządowe. Zaangażują się w niego również mieszkańcy. Przez cały rok 2016 kierowcy będą przyklejali na samochody fragmenty utworów poetyckich, wydrukowane na naklejkach magnetycznych. W ramach programu zmienimy miasto, czytając wspólnie w domach i w przestrzeni publicznej, grawerując literaturę na czymkolwiek się da, spotykając się na rodzinnych piknikach literackich, wyświetlając literaturę na ścianach i w oknach, wymieniając książki, zrywając papierowe owoce z wierszami, a nawet drukując poezję na potwierdzeniach wypłaty gotówki z bankomatów.

Termin: 1.01.2016-22.04.2017 r.

„Book Aid. Światowy hymn książki”

Projekt organizowany we współpracy z UNESCO, organizacjami międzynarodowymi, a także poprzednimi Światowymi Stolicami Książki i Europejskimi Stolicami Kultury dla uczczenia książki i czytelników na całym świecie. Jego celem jest stworzenie światowego hymnu książki. Tekstem hymnu będzie wiersz Tadeusza Różewicza, przetłumaczony na kilkadziesiąt języków. Muzyka zostanie skomponowana w drodze otwartego konkursu dla muzyków i kompozytorów z Wrocławia i Dolnego Śląska. Zwieńczeniem całego projektu będzie wyjątkowy flash mob: hymn książki zostanie odśpiewany jednego dnia, o jednej godzinie, w kilkudziesięciu miastach na całym świecie. Wykonanie odbędzie się na zakończenie kadencji Wrocławia jako Światowej Stolicy Książki UNESCO.

Termin: 22.04.2017 r.

Wśród projektów czytelniczo-literackich ESK WRO 2016 znajdują się także m.in.: „Wybory literackie”, Wrocławski Portal Literacki, multimedialne wystawy literackie, Forum Pisarskie Dzieci i Młodzieży, projekt „Zrób sobie książkę”, seria wydawnicza Europejskiej Stolicy Kultury, specjalne edycje Międzynarodowego Festiwalu Poezji SILESIUS, Literacka Nagroda Europy Środkowej ANGELUS, Europejska Noc Literacka, Międzynarodowy Festiwal Opowiadania, Wrocławskie Targi Dobrych Książek, Targi Książki dla Dzieci i Młodzieży „Dobre Strony”, otwarcie Muzeum „Pana Tadeusza”, „Książka na widelcu”, Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej, Międzynarodowy Miesiąc Spotkań Autorskich, Ogólnopolski Zlot Członków Dyskusyjnych Klubów Książki, Ogólnopolski Konwent Miłośników Fantastyki Polcon, projekt „Czytanie w ciemnościach”, projekt „Zadzwoń do wiersza”, Akademia Literatury.

Szczegóły i pozostałe projekty prezentujemy w książce „Przestrzenie dla piękna. Projektowane”.

4. Muzyka

Żyjemy w czasach, które dają nam ogromne możliwości wyboru, są niczym nieograniczoną wolnością. Jak i co chcemy stworzyć? Czego posłuchać? Dwa pytania i miliony odpowiedzi. Wiele z nich prowadzi nas do tego, co łatwiej dostępne, szybciej osiągalne, przyjemne, prostsze w odbiorze. A muzyka jako przestrzeń kultury, jeden z jej

wymiarów, nie ma wcale dostarczać nam złudnej rozrywki, prostej przyjemności. Muzyka powinna nas rozwijać, stawiać wyzwania, oczyszczać i dotykać tego, co bolesne, prawdziwe, istotne. Muzyka jest nam niezbędna do wyrażania siebie, bez względu na to, czy ją tworzymy, wykonujemy, czy po prostu jej słuchamy – mówi **Agnieszka Franków-Żelazny**. – Muzyka, która rozbrzmiewa w miejscu publicznym, w przestrzeni miasta, nie tylko daje nam możliwość wyrażania siebie, ale przede wszystkim łączy się we wspólnym jej przeżywaniu. To niemal metafizyczne doświadczenie, angażujące i zespalaające wszystkich uczestników koncertu. Każdy z nich odbiera ją na swój własny sposób, to relacja intymna – dodaje kurator ESK WRO 2016 ds. muzyki.

Przykłady wydarzeń programu muzycznego ESK WRO 2016:

„Singing Europe”

Główną ideą projektu jest spotkanie kilkudziesięciu chórów Europy i prezentacja wspaniałych dzieł muzyki operowej, oratoryjnej i programów a cappella we współpracy z doświadczonymi, uznanymi artystami. Uczestnikami będą młodzi śpiewacy amatorzy, a także gwiazdy światowych scen muzycznych – łącznie kilka tysięcy osób. Wspólne koncerty i spotkania umożliwią im wymianę doświadczeń i wzajemne poznawanie kultur. **Termin: 23.07.2016 r., 30.07.2016 r., 6.08.2016 r.**

Światowy Dzień Jazzu. Projekt pokazuje szczególną rolę, jaką odegrali europejscy muzycy w historii jazzu, przyczyniając się do jego

ewolucji i różnorodności stylistycznej. Obejmie swoim zasięgiem całe miasto, które będzie żyło muzyką jazzową od rana do późnej nocy, a zwłaszcza Halę Stulecia z pergolą, Pawilon Czterech Kopuł, Narodowe Forum Muzyki i Dzielnicę 4 Wyznań. Gościem specjalnym będzie Urszula Dudziak, uhonorowana tytułem „Artysta dla Pokoju” UNESCO.

Wśród projektów muzycznych ESK WRO 2016 znajdują się także m.in.: Festiwal Mercouri/Xenakis, wrocławska Tamborrada, Carnaval Cubano, konferencja European Festivals Association, specjalne edycje Festiwalu Thanks Jimi Festival, Leo Festiwal, 51. Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans Musica Polonica Nova, Wrocławskiego Festiwalu i Konkursu Gitarowego GITARA+, Międzynarodowego Festiwalu Klarinetowego CLARIMANIA, Międzynarodowego Festiwalu Chóralnego VRATISLAVIA SACRA, rockowa 3-Majówka, projekty „Jidysz i ladino”, „Północ i Południe – Wrocław miastem spotkań!”, „Pośpiewaj mi mamó, pośpiewaj mi tato”, Europejskie Forum Muzyki, ART of IMPROVISATION Creative Festival, EKLEKTIK SESSION 2016, Podwodny WROCLAW 2016, Chór Komentujących Wrocławian, Festiwal Wrock for Freedom powiązany z otwarciem Centrum Historii Zajezdnia, Art Meeetings 2016, cykl koncertów „1000 lat muzyki we Wrocławiu” i cykl koncertów wielkich gwiazd w Narodowym Forum Muzyki.

Szczegóły i pozostałe projekty prezentujemy w książce „Przestrzenie dla piękna. Projektowane”.

5. Opera

*Operę postrzegam jako najpełniejszą syntezę wielu sztuk. To bogactwo możliwości daje szansę wspaniałych wypowiedzi artystycznych w wielu dziedzinach, a szczególnie w zakresie śpiewu, tańca, muzyki, aktorstwa, poezji, literatury, plastyki, malarstwa, architektury, projektowania kostiumów, reżyserii światła, projekcji filmowych – mówi **Ewa Michnik**. – Muzyka operowa ma ogromną siłę oddziaływania na widza, bez względu na to, czy przenosimy go w odległe epoki, czy sprawiamy, że utożsamia się on z tym, co dzieje się obecnie. Wprowadzamy go w fantastyczny, nieznany, nowy świat. Spektakl przygotowany na bardzo dobrym poziomie artystycznym zawsze porusza widza, dostarczając mu nie tylko przeżyć emocjonalnych, ale także zmusza do przemyśleń, do szukania własnych, indywidualnych odniesień – dodaje kurator ds. opery.*

„Hiszpańska noc z Carmen – Zarzuela Show”. Widowisko Opery Wrocławskiej

Wielkie widowisko operowe, oparte na hiszpańskich tradycjach muzycznych, zostanie wystawione dla kilkudziesięciotysięcznej międzynarodowej publiczności. „Hiszpańska noc z Carmen – Zarzuela Show” to spektakl według koncepcji Ewy Michnik, wyreżyserowany przez Waldemara Zawodzińskiego – znanego wrocławskiej publiczności z realizacji wielu spektakli na scenie Opery

Wrocławskiej i superprodukcji operowych w Hali Stuleci – oraz Ignacia Garcíę, hiszpańskiego reżysera specjalizującego się w spektaklach zarzueli, odnoszącego wielkie sukcesy w całej Europie. Widowisko oparte jest na fragmentach opery „Carmen” Georges Bizeta, której akcja toczy się w hiszpańskiej Sewilli. Kulminacyjnym punktem przedstawienia będzie wielkie show – pokaz najpiękniejszych zarzueli. Spektakl zostanie wzbogacony projekcjami filmowymi prezentującymi najpiękniejsze regiony i zabytki kultury Hiszpanii. Na scenie Stadionu Wrocław wystąpi 500-osobowy zespół artystów: orkiestry, baletu, chóru i solistów Opery Wrocławskiej, a także zespołów wokalnych i tanecznych z Wrocławia i Dolnego Śląska. Zespoły te zostaną wyłonione w organizowanych przez Operę konkursach, które zwieńczą okres dwuletnich warsztatów zarzueli, prowadzonych przez instruktorów tańca i śpiewu z Hiszpanii. Wśród wykonawców znajdują się także zespoły i artyści z Madrytu oraz San Sebastian.

6. Performance

*Sztuka performance’u to znacznie więcej niż kreacja słowa w określonej przestrzeni i w konkretnym czasie. To idea wykraczająca poza wymiary rzeczywistości, chociaż wpisana w dane miejsce, trwająca w określonej chwili. To historia, zjawiska i relacje międzyludzkie skupione w unikatowym tu i teraz – mówi **Chris Baldwin**. – Moim celem jest przede wszystkim dialog: dialog przeszłości i przyszłości Wrocławia, dialog w sercu wielokulturowego*

miasta, prowadzony przez artystyczne diaspory bezpośrednio łączące się z jego historią, gdzie mieszają się jak w tyglu pierwiastki polskie, ukraińskie, izraelskie, niemieckie i czeskie – wyjaśnia kurator ds. performance.

Wydarzenia programu muzycznego ESK WRO 2016:

Kwartet Flow: „Mosty”, „Przebudzenie”, „Flow” i „Niebo”

Ważną część obchodów ESK 2016 we Wrocławiu stanowią cztery wyjątkowe projekty: „Mosty”, „Przebudzenie”, „Flow” i „Niebo”. To największe wydarzenia artystyczne roku opowiadające o historii Wrocławia i odkrywające go na nowo z perspektywy współczesnej Europy. Nie jest możliwe opowiedzenie historii Wrocławia bez włączania związanych z nim diaspor, dlatego Kwartet Flow w reżyserii Chrisa Baldwina pozwoli miastu wieloma głosami opowiedzieć swoją historię jego mieszkańcom, Polsce, Europie i całemu światu.

Terminy: 20 czerwca 2015 r. – „Mosty”, 17 stycznia 2016 r. – „Przebudzenie”: ceremonia otwarcia obchodów Europejskiej Stolicy Kultury we Wrocławiu, **11 czerwca 2016 r. – „Flow”:** wydarzenie ukazujące historię budowy, zniszczenia i odbudowy miasta w XX wieku, **17 grudnia 2016 r. – „Niebo”:** ceremonia zamknięcia obchodów Europejskiej Stolicy Kultury w Hali Stulecia.

7. Sztuki wizualne

*Ludzie, miejsca i koncepcje artystów ujęte w pewną narrację – to w dużym skrócie esencja programu sztuk wizualnych. Każdy z tych elementów jest istotny, ale to, co najważniejsze, pojawia się wtedy, gdy uwaga skupia się na odbiorcy, a raczej na interakcji, jaka zachodzi między nim a działaniem artystycznym – mówi **Michał Bieniek**. – Sztuce współczesnej przypięto etykietkę dziedziny hermetycznej, zamkniętej na odbiorcę, operującej niezrozumiałymi dla szerszej publiczności obrazami. To często prawda. Z drugiej jednak strony to właśnie artyści wizualni mają nierzadko realny wpływ na sferę publiczną. Ich interwencje dokonywane w mikroskali dzielnic, ulic i podwórek są namacalne i bliskie codziennemu życiu. Bywa, że działania artystów, na stałe wpisane w przestrzeń publiczną, stanowią o wyglądzie całego miasta, stając się jego wizytówkami, charakterystycznymi punktami na mapie, a także atrakcją turystyczną – wyjaśnia kurator ds. sztuk wizualnych.*

„Wrocławska Europa”

Wystawa prezentuje kulturową wielobarwność oraz rangę Wrocławia i Śląska sprzed kilku wieków. Pretekstem do przygotowania tego międzynarodowego wydarzenia muzealnego jest chęć przypomnienia twórczości jednego z najwybitniejszych artystów naszej części Europy – urodzonego we Wrocławiu i mieszkającego w nim przez przeszło czterdzieści lat Bartłomieja Strobla (od 1591 roku). To także okazja, aby zaprezentować, a w efekcie przywrócić stosowną rangę jednemu z najciekawszych reprezentantów panującej w Rzeczypospolitej dynastii

Wazów – od 1625 r. biskupa wrocławskiego Karola Ferdynanda (1613-1655 r.). Czasy, w których jeden z nich malował swoje niezwykle obrazy, a drugi władał biskupstwem wrocławskim, to okres, w którym decydowały się losy Europy. A Wrocław i Śląsk odegrały w tych wydarzeniach doniosłą rolę.

Termin: jesień 2016 r.

„Wrocław – wejście od podwórza”

Projekt polega na realizacji dziesiątek interwencji artystycznych w zaniedbanych zakątkach Wrocławia, przede wszystkim na podwórkach. Artyści, działając w danej przestrzeni, będą współpracować z mieszkańcami w taki sposób, by wypracowane rozwiązania stanowiły wypadkową obopólnych zapatrywań i potrzeb. Interwencje artystów mają na celu uzmysłowienie mieszkańcom ich siły sprawczej – faktu, że mogą mieć realny wpływ na swoje najbliższe otoczenie. W projekcie „Wrocław – wejście od podwórza” liczą się zmiany w wyglądzie i infrastrukturze tytułowych „podwórek”, jednak najistotniejsze są zmiany, jakie być może zajdą w ludziach.

Termin: 2015-2016 r.

Przykłady sztuk wizualnych ESK WRO 2016:

Bask – otwarta pracownia kultury baskijskiej, interaktywny projekt Blind. Wiki dla społeczności wrocławskich osób niewidomych i niedowidzących, wystawa „Eduardo Chillida. Brzmienia”, projekty

Ganymed Goes Europe, Görlitzer ART, „Jestem sobą”, „Spotkajmy się – Wrocław ’2016”, Komiksofon, konkurs Geppert, Majaki, Sztuka i fotografia we Lwowie od roku 1914, Festiwal OUT OF OSTRALE, Photography Never Dies, Przegląd Sztuki SURVIVAL, wystawa „Rezolucje. Projektowanie zmian”, „Stanisław Dróżdż. Ścieżki tekstu”, Szkło Około, MyMyMy, Play with Glass – European Glass Festival, „Sztuka szuka IQ. Artyści Wrocławia”, Think Tank lab Triennale, TIFF Festival, „Wacław Szpakowski – Linie rytmiczne”, wystawa „Wrocławska Europa”.

Szczegóły i pozostałe projekty prezentujemy w książce „Przestrzenie dla piękna. Projektowane”.

8. Teatr

*Dla mnie teatr pozostaje opisem podstawowym, kardynalnym. Dogmatem, a zarazem wyznaniem wiary. Wiary w teatr jako medium, a zarazem wiary w mediację teatru. Wiary w teatr jako miejsce przemiany człowieczej, i przez to przemiany społecznej. Wiary w teatr jako liturgię pamięci. Wiary w teatr tworzący scenę ludzkiego doświadczenia – wyznaje **Jarosław Fret**. – Wierzę w teatr, który jest miejscem wspólnym, uwspólniającym spojrzenie mieszkańców polis. Wierzę, że to właśnie ze scen teatralnych wciąż płyną najdobitniej stawiane pytania o europejską, wielokulturową tożsamość, o tolerancję, o wspólną, zrównoważoną wizję społeczeństwa otwartego. Wierzę w teatr, który opisując człowieka w działaniu, stwarza go wciąż na nowo. W tym znaczeniu pozostaje fundamentem rozumienia*

nas samych i fundamentem demokracji. Dlatego mottem programu teatralnego Europejskiej Stolicy Kultury, a zarazem hasłem Olimpiady Teatralnej, są słowa Jerzego Grotowskiego: „Świat powinien być miejscem prawdy” – dodaje kurator ESK WRO 2016.

Przykłady wydarzeń programu teatralnego ESK WRO 2016:

Olimpiada Teatralna

To międzynarodowy festiwal teatralny, od 1993 roku prezentujący osiągnięcia najwybitniejszych twórców teatralnych z całego świata. Inicjatorami Olimpiady są Theodoros Terzopoulos oraz Melina Mercouri (pomysłodawczynie konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury). Każdy dzień poświęcony będzie jednemu twórcy. Wśród zaproszonych mistrzów będą: Tadashi Suzuki, Theodoros Terzopoulos, Robert Wilson, Eugenio Barba, Peter Brook i Romeo Castellucci, którzy zaprezentują spektakle już docenione, oraz premiery i koprodukcje przygotowane z okazji ESK WRO 2016. Oprócz programu mistrzowskiego, Olimpiadę tworzyć będzie pięć linii: Festiwal „Dziady. Recykling”, Dolnośląska Platforma Teatru, Więcej niż teatr – prezentacje, Eastern Line – prezentacje młodego, niezależnego teatru z Europy Środkowo-Wschodniej, Polish Theatre Showcase – przegląd spektakli powstałych w teatrach repertuarowych w ostatnim sezonie.

Termin: październik-listopad 2016 r.

„Głos wykluczonych”

Ideą projektu jest współpraca grup wykluczonych społecznie z profesjonalnymi artystami w tworzeniu spektakli teatralno-muzycznych. Do każdego z widowisk zaproszona jest inna grupa wykluczonych – m.in. mieszkańcy domów spokojnej starości, więźniowie, osoby z zaburzeniami psychicznymi, mniejszości narodowe. Z amatorami pracują i występują artyści profesjonalni, gwiazdy świata opery i teatru, jak Wojciech Malajkat, Mela Koteluk, Zbigniew Zamachowski czy Agata Trzebuchowska.

Termin: lipiec 2015-lipiec 2016 r.

Przykłady wydarzeń programu teatralnego ESK WRO 2016:

konferencja European Theatre Perspectives, projekty Wrocławskiego Teatru Pantomimy, specjalne edycje Wrocławskich Spotkań Teatrów Jednego Aktora, Przeglądu Piosenki Aktorskiej, „Najlepsza komedia. Festiwal festiwali”, Kabaretowy Międzynarodowy Festiwal WROCEK, „Wrocławskie morze opowieści i Hemofilia”, Akademia Teatru Alternatywnego, Teatr w Podwórkach, Przegląd Nowego Teatru dla Dzieci, Międzynarodowy Festiwal Teatrów dla Dzieci, „Cyrk bez Przemocy”, „Cyrk Nadmarionet”, „BodyConstitution”, Festiwal CYRKULACJE, Making Tomorrow's Theatre, Międzynarodowe Spotkania Szkół Teatralnych Wydziałów Lalkarskich, Rezydencja Odin Teatret, Niedokończony dom, seria wydawnictw Polish Theatre Perspectives, Więcej niż teatr.